



FOLKETINGET

Lektionsplan samfundsfag D:
**Social dumping eller
fair konkurrence?**





LEKTIONSPLAN SAMFUNDSFAG D: Social dumping eller fair konkurrence?

| Lektion 1 | Materiale | Øvelser og opgaver |
|--|---|---|
| <p>Lektionens fokus: Arbejdskraftens fri bevægelighed – en gevinst eller ulempe for Danmark og den danske model?</p> <p>Begreber: Indre marked og fri konkurrence Arbejdskraftens fri bevægelighed</p> | <p>Baggrund til underviser: Faktaark: Social dumping eller fair konkurrence?</p> <p>Film: Reportagefilm "Nyt bryggers – kan jeg få det hele for det halve?" (05:32 min).</p> <p>Webartikler: dr.dk: Hvorfor har vi ikke mindsteløn i Danmark?</p> <p>Læse/se-lytte-fokus:</p> <ul style="list-style-type: none">• Den danske model (genopfrisk)• Hvilke regler gælder for udenlandske arbejdere i Danmark?• Hvilke regler gælder for udenlandske virksomheder, der har sendt arbejdere til Danmark?• Er arbejdskraftens fri bevægelighed en fordel eller en ulempe for den danske model? | <p>Øvelse: Genopfrisk i grupper á 6 og 6, hvad I allerede ved om den danske model. Hvem repræsenterer arbejdstagerne, og hvem repræsenterer arbejdsgiverne?</p> <p>Sum derefter over følgende: Hvem bestemmer din løn? Har vi en minimumsløn i Danmark? Hvilken løn- og arbejdsvilkår gælder for arbejdstagere fra andre EU-lande i Danmark?</p> <p>Find inspiration i denne artikel:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvorfor har vi ikke mindsteløn i Danmark? <p>Undervisning i plenum Det I ikke kan svare på ovenfor, tager I samlet. Saml op på svar, før I går til opgave 1.</p> <p>Opgave 1: Løs opgaven parvis og saml op på spørgsmålene i klassen.</p> <p>Se reportagen "Nyt bryggers – kan jeg få det hele for det halve?" (05:32 min.). Notér undervejs og besvar:</p> |

- a. Genfortæl handlingen til din sidemand: Hvorfor er Nicolai på byggepladsen? Hvad er hans mission?
- b. Hvad kontrollerer Københavns Kommune? Giv eksempler på, hvad kommunen finder.
- c. Værten Nicolai møder Bogdan fra Rumænien. Hvilke løn- og arbejdsvilkår arbejdede Bogdan under?
- d. Nicolai møder også en dansk håndværker på byggepladsen. Hvordan oplever han udenlandsk arbejdskraft?
- e. Sidst i indslaget kommer Nicolai i tvivl. Diskutér i grupper, hvad I ville gøre i hans situation.

Lektion 2

Materiale

Øvelser og opgaver

Lektionens fokus:

Hvad betyder udenlandsk arbejdskraft (EU-lande) for dansk økonomi?

Begreber:

Social dumping

Højkonjunktur/lavkonjunktur

Baggrund til underviser:

Faktaark: [Social dumping eller fair konkurrence?](#)
 Altinget: [3F til DA: I forstår ikke alvoren af social dumping](#)

Altinget: [DA: Fire myter om social dumping](#)

Film:

Ekspertfilm "Jens Arnholtz om løn – og arbejdsvilkår" (06:28 min.)

Webartikler

Tidslinje (eu.dk): [EU's historie](#) (årstal 2004)

eu.dk: [Arbejdstilsynet fortsætter indsatsen](#)

eu.dk: [Udstationering af arbejdstagere](#)

dr.dk: [Dansk sjak er klar til konflikt: Viorel tjener tæt på mindstelønnen](#)

DA: [Udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked](#)

Opgave 1:

Se de første to minutter af videoklipet "Jens Arnholtz om løn – og arbejdsvilkår" (06:28 min.) og svar på følgende:

- a. Hvor mange EU-borgere arbejder i Danmark, og i hvilke erhverv arbejder de?
- b. Hvilke EU-lande kommer der flest arbejdstagere fra?
- c. Undersøg udviklingen i antallet af arbejdstagere fra andre EU-lande. Hvad kan forklare udviklingen?

Find inspiration til at løse opgaven her:

- Tidslinje: [EU's historie](#) (årstal 2004)
- Faktaark: [Social dumping eller fair konkurrence?](#)

Øvelse 1:

Undersøg i mindre grupper:

Læse/se-lytte-fokus:

- Hvilke EU-landes borgere søger mod Danmark?
- Fordele og ulemper for dansk økonomi og den danske model?

- a. Hvad er social dumping?
- b. Findes social dumping i Danmark?
- c. Hvad mener arbejdsmarkedets parter?

Find inspiration i disse artikler:

- eu.dk: [Arbejdstilsynet fortsætter indsatsen](#)
- dr.dk: [Dansk sjak er klar til konflikt: Viorel tjener tæt på mindstelønnen](#)
- eu.dk: [Udstationering af arbejdstagere](#)

Opgave 2:

Se filmen "Jens Arnholtz om løn – og arbejdsvilkår" (06:28 min.). Tag noter undervejs.

Diskutér i mindre grupper:

- a. Bliver danske arbejdstagere udkonkurreret af østeuropæisk arbejdskraft?
- b. Resulterer arbejdskraftens fri bevægelighed i social dumping, eller er det fair konkurrence?
- c. Hvad betyder arbejdskraftens fri bevægelighed for den danske model? Og for dansk økonomi?
- d. Er arbejdskraftens fri bevægelighed en fordel eller en ulempe for Danmark?

Find inspiration i disse artikler:

- DA: [Udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked](#)

Undervisning i plenum

Saml op på diskussionsspørgsmål i klassen.

Lektionens fokus:

Hvorfor vandrer arbejdstagere?

Begreber:

Migration

Push- og pull-faktorer

Levevilkår

Baggrund til underviser:

Faktaark: [Social dumping eller fair konkurrence?](#)

[Eurostat](#) (se på arbejdsmarkedsdata)

[OECD-data: Social spending](#) (og andre data)

Lyd:

Zetland (19:55 min.)

[De har forladt deres fædreland, ændret arbejdsmarked og skabt en af de mest betændte politiske situationer i EU](#)

Webartikler:

eu.dk: [BNP per indbygger - det relative velstandsniveau mellem EU-lande](#)

eu.dk: [Mindstelønninger](#)

Læse/se-lytte-fokus:

- Hvordan påvirker et hjemlands økonomi og levestandard migration?
- Hvordan påvirker værtslandets økonomi og levestandard migration?

Øvelse 1:

Diskuter med sidemand, hvad der kunne få dig til at tage til et andet land og arbejde. Notér på papir og saml bud op i plenum.

Læs eller lyt til artiklen fra Zetland (19:55 min.):

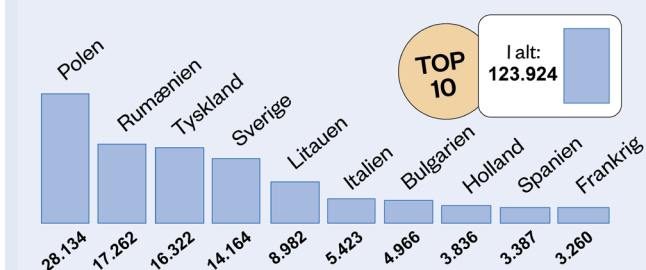
[De har forladt deres fædreland, ændret arbejdsmarked og skabt en af de mest betændte politiske situationer i EU](#)

- Oplis grundene til, at de tre personer i artiklen rejste til Danmark.
- Var det nogle af de samme ting, som kunne få dig til at flytte til et andet land og arbejde?

Opgave 1:

Arbejd sammen med din sidemand.

I Danmark har vi ca. 125.000 fuldtidsbeskæftigede EU-borgere. Figur 1 viser en oversigt over, hvilke nationaliteter inden for EU (og de nordiske lande), der er flest af på det danske arbejdsmarked.

FULD TIDSBESKÆFTIGEDE EU-BORGERE I DANMARK

Kilde: Jobindsats.dk. Tal fra 2019.

Svar på følgende spørgsmål:

- Hvilke faktorer på det danske arbejdsmarked kan tiltrække udenlandske arbejdstagere?

- b. Hvilke faktorer i hjemlandet kan få udenlandsk arbejdskraft (EU-lande) til at søge mod Danmark?

Find inspiration i disse datakilder:

- Faktaark: [Social dumping eller fair konkurrence?](#)
- eu.dk: [BNP per indbygger - det relative velstandsniveau mellem EU-lande](#)
- eu.dk: [Mindstelønninger](#)

Undervisning i plenum

Hver gruppe præsenterer sine resultater. Fælles opsamling i klassen.

Lektion 4

Materiale

Øvelser og opgaver

Lektionens fokus:

Løsninger på udfordringer – hvem skal bestemme, og hvad skal bestemmes?

Begreber:

EU-mindsteløn

Baggrund til underviser:

Faktaark: [Social dumping eller fair konkurrence?](#)

Websites:

dr.dk: [EU-kommissær advarer mod fake news om ny mindsteløn – Danmark har intet at frygte.](#)

eu.dk: [EU og den danske model](#)

Politiken: [Peter Hummelgaard går med Polen og Ungarn for at undgå EU-mindsteløn.](#)

Læse/se-lytte-fokus:

- Europa-Kommissionens forslag om EU-mindsteløn
- Truer forslaget om EU-mindsteløn den danske model?
- EU's kompetencer

Øvelse 1:

Genopfrisk to og to, hvad I lærte i lektion 1. Herefter fælles repetition i plenum.

Opgave 1:

Læs artiklen fra DR: [EU-kommissær advarer mod fake news om ny mindsteløn – Danmark har intet at frygte.](#)

Undersøg, hvad diskussionen om en EU-mindsteløn handler om.

- a. Hvorfor foreslår Europa-Kommissionen en EU-mindsteløn? Hvilket problem skal den løse?
- b. Hvor mange andre EU-lande har en lovbestemt mindsteløn? Hvad er fordele og ulempe ved det?
- c. Hvorfor er den danske regering imod forslaget?

Klassediskussion:

Truer forslaget om EU-mindsteløn den danske model, eller løser den et problem med såkaldt social dumping?

Find inspiration i disse film og artikler:

- eu.dk: [EU og den danske model](#)
- Politiken: [Peter Hummelgaard går med Polen og Ungarn for at undgå EU-mindsteløn](#)